ZHETYSU UNIVERSITY 1972

Jetisý ýnıversıteti

№1 (226)
27 qańtar
2023 jyl

ALMATY OBLYSTYQ QOĞAMDYQ-SAIASI JASTAR GAZETI
АЛМАТИНСКАЯ ОБЛАСТНАЯ ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ МОЛОДЕЖНАЯ ГАЗЕТА

ЕЛІМІЗДЕ «ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ САЯСАТ» ТУРАЛЫ ЗАҢ ҚАБЫЛДАНАДЫ

ЖУЫРДА Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕҰУ БАЗАСЫНДА ҚР ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІНІҢ КЕҢЕЙТІЛГЕН АЛҚА ОТЫРЫСЫ ӨТТІ. ІС-ШАРАҒА ҚР ПРЕМЬЕР-МИНИСТРІНІҢ ОРЫНБАСАРЫ АЛТАЙ КӨЛГІНОВ, ҚР ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРІ САЯСАТ НҰРБЕК, ҚР ПРЕЗИДЕНТІ ӘКІМШІЛІГІ ЖӘНЕ ҚР ПАРЛАМЕНТІНІҢ ӨКІЛДЕРІ, ЖОО РЕКТОРЛАРЫ, ҒЗИ МЕН МИНИСТРЛІКТІҢ ВЕДОМСТВОЛЫҚ БАҒЫНЫСТЫ ҰЙЫМДАРЫНЫҢ БАСШЫЛАРЫ, СОНДАЙ-АҚ ҚОҒАМ ҚАЙРАТКЕРЛЕРІ ҚАТЫСТЫ.

Министр Саясат Нұрбек 2022 жылды қорытындылай келе, Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың сайлауалды бағдарламасы аясында 2023 жылға арналған міндеттерді таныстырды.

«Мемлекет басшысы өзінің сайлауалды тұғырнамасы аясында жоғары білім саласын дамыту бойынша бірқатар тапсырмалар берді. Біріншіден, студенттердің стипендиясын 2025 жылға дейін 2 есеге арттыру жоспарланған. Екіншіден, барлық студенттерге әлемдік цифрлық кітапханаларды тегін пайдалануын қамтамасыз ету. Үшіншіден, студенттік жатақханаларда орын тапшылығы мәселесін шешу. 2023 жылы ЖОО басшыларымен бірлесіп осы міндеттерді іске асыру бойынша жұмыстар басталады және жалғастырылады», – деді Саясат Нұрбек.

Сондай-ақ, министр өз сөзінде министрліктің даму стратегиясына негіз болған жоғары білім берудің басым міндеттерін атап өтті.

«Жоғары білімнің қолжетімдігі үшін гранттарды 2025 жылға дейін жыл сайын 5000-ға ұлғайту көзделген. Шәкіртақы мөлшері бойынша да осындай динамика болады. Еңбек нарығы қазірдің өзінде сұранысқа ие болу үшін тек бір саладағы білімнің жеткіліксіз екенін көрсетіп отыр. Ол үшін кадрларды даярлауда пәнаралық тәсіл принципі көбірек қолданылуда. Студенттер контингентінің жыл сайын ұлғаюы жоғары оқу орындары арасында бәсекелестікті арттырады және білім беру бағдарламаларының алуантүрлігіне әкеледі. Еңбек және білім нарығын үндестіру үшін біз жоғары оқу орындарының ОПҚ арасында форсайт-сессия және өңірлік нарықты талдау негізінде кәсіптердің өңірлік карталарын әзірлеу бойынша жұмысты бастадық», – деп атап өтті ведомство басшысы.

Баяндамада жоғары оқу орындарының сапасын қамтамасыз ету мәселесіне ерекше назар аударылды. Ғылым және жоғары білім министрінің айтуынша, қабылданған шешімдер үшін аккредиттеу органдарының жауапкершілігі күшейтілді. Бұдан былай сапасыз ЖОО-ларды аккредиттеген аккредиттеу органдары тізімнен шығарылатын болады. Бұдан басқа, министрлік педагогикалық білім беруді аккредиттеудің мамандандырылған стандартын бекітуге бастама жасады. Бұл стандарт жоғары оқу орындарында мұғалімдерді даярлау сапасын қамтамасыз етуде басшылыққа алынады.

Өз сөзінде Саясат Нұрбек Мемлекет басшысының тапсырмалары аясында жаңадан «Ғылым және технологиялық саясат туралы» ҚР Заңы әзірленетінін, ол ғылым саласындағы жаңа бағытқа көшуге негіз болатынын және сол арқылы ғылым мен технологияның тың моделін енгізу қамтамасыз етілетінін атап өтті.

«Қолданбалы ғылымды қаржыландыруды, оның ішінде Бизнестің ғылыми зерттеулерді бірлесіп қаржыландыруы есебінен кезең-кезеңмен ұлғайту, сондай-ақ жыл сайынғы гранттар бөлу арқылы ғылыми және ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру үшін жағдай жасау жоспарлануда. Сонымен қатар, Президент жетекші жоғары оқу орындары мен ірі кәсіпорындардың жанынан мамандандырылған инжинирингтік орталықтар мен ғылыми-технологиялық парктерді қалыптастыру және дамытуды тапсырды. Осы міндетті іске асыру үшін ЖОО-лармен бірлесіп ЖОО жанындағы эндаумент-қорлардың қызметін жетілдіру, мамандандырылған инжинирингтік орталықтарды, ғылыми-технологиялық парктерді дамыту, ПЦФ бойынша жаңартылған тетік шеңберінде ғылыми жабдықтар сатып алу бойынша жұмыс жүргізу қажет», – деді министр.

Сонымен қатар ведомство басшысы министрліктің маңызды бағыттарының бірі – тіл саясаты бойынша 2022 жылды қорытындылады. Министрдің айтуынша, ЖОО мен ТжКБ үшін қазақ тіліндегі 20 атаудағы оқулық шығарылды. Ахмет Байтұрсынұлының 150 жылдығына орай 63 іс-шара өткізілді. Сонымен қатар, Үкімет қаулысымен «Ана тілін дамытуға қосқан үлесі үшін», «Ахмет Байтұрсынұлы» төсбелгілері бекітілді.

«Сайлауалды тұғырнама аясында Мемлекет басшысы тілге байланысты кемсітудің кез келген түріне табанды түрде қарсы тұра отырып, мемлекеттік тілді одан әрі дамыту мен іс жүзінде қолдануды ынталандыру жұмыстарын жүргізуді тапсырды. Тіл саясатын жүзеге асырудың 2023-2028 жылдарға арналған Тұжырымдама жобасы әзірленеді», – деді Саясат Нұрбек.

Сөз соңында министр Мемлекет басшысының сайлау алдындағы платформа шеңберінде көзделген барлық тапсырмалары білім беруді дамыту және ғылымды дамытудың 2022-2026 жылдарға арналған тұжырымдамасында, сондай-ақ министрліктің алдағы кезеңге арналған даму жоспарында қамтылғанын атап өтті.

Алқа отырысының қорытындысы бойынша ҚР Премьер-министрінің орынбасары Алтай Көлгінов ғылымды, жоғары білім беруді және тіл саясатын дамыту саласында бірқатар нақты тапсырмалар берді.

ҚР Ғылым және жоғары білім министрлігінің баспасөз қызметі.

ДЕПУТАТПЕН КЕЗДЕСУ

2 бет

ӨМІР – ТЕАТР

4 бет

ТАУДАЙ ТҰЛҒАНЫҢ ТАРЫДАЙ КІШІЛІГІНЕ ТӘНТІ БОЛДЫМ

5 бет

Звездочка ЖГУ покорила X-Factor

7 стр.

ДЕПУТАТПЕН КЕЗДЕСУ

І. Жансүгіров атындағы Жетісу университетінің қызметкерлері Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаты, әлеуметтік-мәдени даму комитетінің мүшесі Жұлдыз Сүлейменовамен кездесті.

Кездесу барысында өңірлік университеттерді дамыту, оқытушы-ғалымдардың мәртебесін көтеру, білім гранттарын көбейту сияқты бірақатар әлеуметтік мәселелер талқыланды.

Профессор оқытушылар құрамымен жүздесуде депутат білім саласындағы бастамалар жайлы баян етті.

Қазіргі таңда «Ғылым және технологиялық саясат» туралы заң жобасы әзірленіп жатыр. Университет - еңбек нарығына маман даярлап отырған мемлекетіміздің негізгі тұтқасы. Сондықтан қазіргі сайлауалды бағдарламаның негізгісі техникалық персонал, кітапханашы, университет ғалымдары мен оқытушыларының айлығын көтеру деді - Жұлдыз Сүлейменова.

Өз кезегінде Басқарма төрағасы-Ректор Қуат Маратұлы Жетісу университеті ұжымының ұсыныс-тілегі қолдауға ие болатынына сенім білдіріп, Жұлдыз Досбергенқызына сәттілік тіледі.

ГЕРМАНИЯДА ТАҒЫЛЫМДАМАДАН ӨТУГЕ ӨТІНІМ БЕРУ БАСТАЛДЫ

Гумбольдттың тағылымдамадан өту бағдарламасы – бұл тәжірибеге негізделген пәндік оқытуға арналған халықаралық қысқа мерзімді бағдарлама. Бұл қатысушыларға үш ай бойы ғылыми жобаларда және университетпен байланысты стартаптарда командалармен жұмыс істеуге мүмкіндік береді. Бұл бағдарлама бакалаврларға, сондай-ақ магистранттар мен PhD студенттеріне арналған. Үміткерлер әртүрлі академиялық салалардағы жобалардың бірін таңдай алады, жеке кеңес және ECTS ұпайларын жинай алады. Кейбір жобалар онлайн тағылымдамадан өту мүмкіндіктерін ұсынады. Толығырақ ақпарат алу үшін халықаралық ынтымақтастық және стратегиялық даму орталығына, 309 кабинетке (ішкі 1157) хабарласуыңызға болады.

ИГІ ІСПЕН ЖАРЫСАЙЫҚ!

Қаңтар айының 4 күні басталған спартакиада ойындары тек 11 күні аяқталды. Бұл дәстүрге айналған шара десем, артық болмас. Жыл сайын Жетісу университетінің профессорлық оқытушылар құрамы мен қызметкерлері арасында өткізіледі. Жарыстың ұйымдастырушысы, Спортклуб төрағасы – Берік Амантайұлы.

Бір жағадан бас, бір жеңнен қол шығарып дегендей бұл ойындар, ең алдымен бірлікке үйретеді екен. Бірлік бар жерде – тірлік бар деп дана қазағым бекер айтпаса керек. Меніңше, бірлікке жету үшін, алдымен адамдардың арасында ауызбіршілік пен татулық болуы қажет. Тереңдей берсек, рухани байлық пен терең философия жатыр. Ортақ мақсат пен міндет жақындастырады екен. Қызметтестеріңнің шынайы келбетің, болмысың, мінезін тани бастайсың. Жанымда жақсы жандардың жүргенін байқадым. Біздің топ 138 ұпай жинап, ІІІ-орынды еншіледі. «Ректорат» командасы болып 50 000 теңгелік сертификат алдық.

Сайыста Диас Бабаш, Болат Сериев, Ернар Талғатұлы, Өмірбай Жандос, Асанбек Бақберген, Айбек Бекқұлов, Мақсат Себепов, Біржан Тұлыбаев, Алтай Айдын, Ерғазы Нұрғиса, Н. Бейсенғалиев, Беркінбаева Карима, М. Маукебаева, Д. Мұқашева, И. Есенғабылов, Д. Мүлік, М. Тоқанов, Н. Серғазы, Дәулет Батырбеков, Смағали Ажар, Дамир Дигай, Жохар Абдулмуслимов, Бархудар Гусенов, А. Лукьянов сынды кілең мықтылар өнер көрсетті.

Ақшалай сыйақыға, өзара келісіп, «Жетісу облысының жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» мемлекеттік мекемесінің «Қамқор» Талдықорған арнаулы әлеуметтік қызмет көрсету орталығы» коммуналдық мемлекеттік мекемесіне азық-түлік, керек-жарақ заттарын алып беруді жөн көрдік. Күш білекте емес, жүректе. Игі іспен жарысайық, ағайын. Ең бастысы, ел аман, жұрт тыныш болсын.

Әлішер СҮЛЕЙМЕНОВ,
Үздіксіз білім беру институтының операторы.

СПАРТАКИАДА ӨТТІ

Спортклубтың жылдық жоспары бойынша қаңтар айының 4-11 аралығында І.Жансүгіров атындағы Жетісу университетінің профессорлық оқытушылар құрамы мен қызметкерлері арасында дәстүрлі 51-ші спартакиада өтті. Онда сайысшылар волейбол, футзал, жүзу, стол теннисі, шахмат, тоғызқұмалақ, арқан тартыс және гір көтеру сияқты спорт түрінен бақ сынады.

Спартакиадаға Жаратылыстану, Гуманитарлық ғылымдар, Техникалық ғылымдар, Құқық және экономика, Педагогика және психология жоғары мектебі, Ректорат командалары қатысты.

Жарыс қорытындысы бойынша жалпы командалық есепте төмендегі командалар университет кәсіподағының ақшалай сыйлығымен марапатталды. Жаратылыстану Жоғары мектебі - 178 ұпай санымен І орынның тұғырынан көрініп, 100 000 теңгелік сертификатқа ие болды. Техникалық ғылымдар жоғары мектебі - 154 ұпаймен 70 000 теңгелік сертификат алды. 138 ұпай жинап, ІІІ орынды еншілеген Ректорат командасына 50 000 теңгелік сертификат табысталды.

Спорттың жекелей түрлерінен де жүлделі орындарға ие болған профессорлық оқытушылар құрамы мен қызметкерлер Басқарма Төрағасы-Ректордың мақтау грамоталары және медальдарымен марапатталды. Атап айтқанда Тұрсынбаева Күлсім волейболдан, Дамир Дигай футзалдан үздік қорғаушы, Есенбек Жұмағали-шахматтан, Жамбыл Қанағатов волейболдан үздік ойыншы, Болат Сериев футзалдан, Венера Бурнашева стол теннисінен, Мадина Әлікбаева волейболдан үздік ойыншы атанды. Сондай-ақ, Ілияс Есенғабылов гір көтеруден 85 кг дәрежеде І орын алды.

Б. БИТЛЕУОВ,
М. СЕБЕПОВ.

Бетті дайындаған Әйгерім ИЕБЕКОВА.

Gazeta.zhgu@mail.ru tel.:12-00

РУХАНИ БАЙЛЫҒЫМЫЗҒА БЕРІК БОЛАЙЫҚ

Қоғамға және жеке адамға қатысты материалдық игіліктер мен рухани құндылықтарды білдіретін ұғым — ол байлық. Байлық рухани және материалдық болып ажыратылады. Рухани байлық ұғымы әлемде немесе белгілі бір елде жасалған рухани қазыналардың жиынтығын, сол қазыналарды игеруді мұрат тұтқан жеке адам басындағы сезім, ақыл, парасат, өнер, білім қабілеттерін қамтиды. Ал, материалдық байлық ұғымы адамзат қауымына, жеке мемлекетке не адамға тиесілі материалдық игіліктерді білдіреді. Сондықтан адамдар қарым-қатынасындағы билік, әділдік ұғымдарын қарастырып, адамзат қоғамында үйлесімділікке жету жолдарын іздеген ойшылдар байлық ұғымын айналып өте алмаған. Кез келген қоғамда адамдардың рухани және материалдық байлыққа қол жеткізуіне жағдай туғызылғанда ғана сол қоғамның дамуы орнықты болады. Мұндай қоғамдағы мүмкіндікті ақылмен пайдаланып, қажымай күш-жігер жұмсағандар бай болады. Сондықтан, еліміздің туын биікке көтерер білімді, білікті, адамгершілігі жоғары, рухани қуатты ұрпақ тәрбиелеу біздің алдымыздағы ең басты міндет. Бүгінде балаларын жетілген азамат етіп тәрбиелеу отбасының жауапкершілігіне байланысты. Себебі, өмірге келген күннен бастап баланың жан дүниесіне (жағымды немесе жағымсыз қылықтар) отбасынан сіңеді.

Кейіннен мектеп, қоршаған орта және қоғамдағы болып жатқан әртүрлі жағдайлардың әсерімен қалыптасады. Сондықтан, балалардың жақсы немесе жаман болып қалыптасуына ең бірінші отбасындағы ата-ананың немесе сол отбасындағы үлкендердің әсері аса маңызды екенін баса айтып, соған көбірек көңіл бөлмекшіміз. Өмірге келген жас нәресте өзін қоршаған ортамен ең алдымен өз отбасында танысады. Мәртебелі адам – оның ата-анасы. Ал, ең әдемі, жарық үй оның туған үйі. Сондықтан жас баланың дамуында ата-ананың орны ерекше. Балалардың қабілетті, өнегелі, саналы, денсаулығы мықты, іскер, елін сүйетін, Отанына адал болып өсуі қоғам үшін маңызды.

Балаларды жас кезінен бастап тазалыққа, жинақылыққа, ұқыптылыққа, еңбекті сүюге және оның қадір-қасиетін түсінуге, үлкендерді, соның ішінде жасы үлкен қарттарды құрметтеуге және оларға мейіріммен қарауға, ал өзінен кішілерге қамқор болуға үйрету ежелден келе жатқан тәрбие құндылықтары болып саналады.

Кейбір ата-аналар өз перзенттерін шектен тыс еркелетіп, баланың бетінен қақпай, көңіліне қарап тәрбиелейді немесе отбасындағы өнегелі тәрбие мөлшеріне немқұрайлы қарайды. Ал мұндай көріністер баланың бойында кері қасиеттің пайда болуына тікелей себеп болады.

Отбасындағы жалпы қарым-қатынас, үйдегілердің бір-біріне деген сый-құрметі немесе басқалармен болған байланысы, сөз шеберліктері немесе жағымсыз қылықтары жас баланың қалыптасуына үлкен әсер етеді. (ата-аналардың ажырасып кетуі, қарияларды, жасы үлкендерді құрмет ету, ер адамды ұлық тұту, ананы «ана» деп құрметтесе)

Қазіргі мектептегі міндеттердің бірі – кез келген жасөспірімге білімді меңгерту ғана емес, оның рухани-адамгершілік қасиеттерін танып, ішкі жан-дүниесіне әсер ету. Жас ұрпақтың өзін-өзі дамытуына жол көрсету үшін дінтану пәндері енгізілді. Ал рухани-адамгершілікке тәрбиелеу дегеніміз – оқушы өміріндегі орның, жауапкершілігін түсініп, қоршаған адамдар мен кез келген затқа, жан-жануарларға және табиғатқа жақсылық тілеп, қайырылымдылық жасауға тәрбиелеу болып табылады.

Одан басқа, адам қадір-құрметке адал еңбек арқылы жететінін оқушылардың сана сезімдеріне жеткізу. Ата-аналар балаларын жастайынан-ақ еңбек етуге қандай қиыншылықтар болса да төзіп, оны жеңуге үйрету керек. Олар жұмыс істегенде перзенттерін жанына алып, үйретіп отырса, балалар жұмысты тиянақты орындайды.

Сондықтан, бүгінде жастарды әдепті де саналы етіп тәрбиелеу үшін ең алдымен тәрбие ережелеріне сүйене отырып, ұлттық дәстүрімізді, әдет-ғұрыптарымызды, дінімізді балалардың бойына, санасына сіңіре білу - ата-ананың басты міндеті.

Құқық және экономика жоғары мектебінің қаржы және қызмет көрсету салалары бойынша ББББ оқытушы-дәріскерлері:
Р.ТУРЫСБЕКОВА,
Н.СЫЗДЫҚБАЕВА,
С.АБДЫҚАЛЫҚ.

"СИҚЫРЛЫ ҚҰМ" ТАНЫМДЫҚ САБАҒЫ

Мектеп жасына дейінгі балалардың қоршаған орта туралы білімін қалыптастыру аса маңызды. Себебі мектепке дейінгі кезеңде қоршаған орта, табиғат жайында қарапайым ақпарат беру арқылы баланың дүниетанымын қалыптастыра аламыз. Мектеп жасына дейінгі балалардың ой-өрісін айналадағы қоршаған ортамен табиғат құбылыстарын бақылату, ондағы кездесетін заттардың сапалары мен қасиеттерін сипап сезу арқылы кеңейтеміз. Назарларыңызға ортаңғы «Қуаныш» тобының ұйымдастырған оқу қызметінің жоспарын ұсынамын.

Білім саласы: Әлеуметтік орта. Қоршаған ортамен таныстыру

Тақырыбы: «Сиқырлы құм»

Мақсаты: Заттардың сапалары мен қасиеттерін сипап сезу арқылы тануды қалыптастыру.

Әрекет кезеңі.

Тәрбиешінің іс-әрекеті.

Балалардың іс-әрекеті.

Мотивациялық-қозғаушылық.

Шаттық шеңбері:

Табиғат біздің анамыз

Табиғатқа баламыз

Иіліп сәлем береміз

Біз әдепті баламыз!

(Балалар бірігіп айтады.)

Ұйымдастырушылық ізденіс. Балаларға жұмбақ жасыру.

Жер бетінде жатады.

Онымен ойнайсың.

Әр түрлі мүсін жасайсың (Құм)

1. Ашық сұрақтар

2. Құм туралы мәлімет беру (Құмды тақтаға апару)

3. Топқа бөлу (медальонмен)

4. Педагог жетекшілігімен ойын.

I-топ құмға сурет салса, II-топ құмнан мүсіндер жасайды.

5. Галлерея әдісімен өз жұмыстарын таныстырады

Сергіту сәті:

Орнымыздан тұрайық

Алақанды соғайық

Онға қарай бұрылып

Солға қарай бұрылып

Бір отырып, бір тұрып

Орнымызды табайық.

6. Құрылымдалған ойын (Шеңбермен ойын)

I-топ құрғақ құм ілу

II-топ құрғақ құмда мекендейтін жануар, құрттарды ілу

7. Еркін ойындар:

Сиқырлы түрлі-түсті құмнан берілген дайын суреттерді безендіреді.

Нәтижесінде түрлі-түсті құмнан жасалған әр түрлі сурет шығады.

8. Қорытынды: Кері байланыс жасап, бағалау.

Гүлмира БАЙМҰХАНБЕТОВА,
балабақша тәрбиешісі.

МЕКТЕПТЕГІ МЕРЕКЕ

Сыныптан тыс әдеби-мәдени кештер, мерекелік іс-шараларды бүгінгі заман талабына сай ток-шоу әдісімен тартымды етіп өткізу мақсатымен мектебімізде алғаш рет «Айтуға оңай» кешін ұйымдастырдық.

Алғашқы іс-шарамыз «Қыз өссе – елдің көркі» деп аталып, ертеңгі ұлт анасы – бүгінгі нәзік те сезімтал қыздар тәрбиесіне арналды.

Қазақ қыздарының әдемі әшекей бұйымдар тағуының да өз мәнісі бар. Әшекей бұйымдар қыз баланың көркіне, әсемдігі мен нәзіктігіне өте жарасымды. Қыз баланы сырғаның сылдырын естіртпей, ақырын басып жүруге сабырлы, нәзік, өте төзімді әрі сыпайы болып өсуіне баулығаң.

Біз бала өміріндегі ата-ананың, ортаның әсері туралы не білеміз? Әсіресе, қыз баланың тәрбиесіне жеткілікті көңіл бөліп жүрміз бе? Иә, қыздар өміріндегі жаңғырық бала әлемінде жарылысқа айналады. Қыздар өміріндегі толқын, бала әлемінде тасқынға ұласады. Қыздар өміріндегі жерге түскен тас бала әлемінде жер сілкінісін тудырады.

Осыны мына біз, ересектер, ескереміз бе?

Осындай маңызды сауалдарды қойып, түйіндерді шешу үшін бала тәрбиесімен айналысатын арнайы құқық қорғау органдарының жауапты мамандарын, журналистерді шақырдық.

Кеш 11-сынып жетекшісі Айша апайдың бейнежазбасынан басталды: «Мен 11-сынып жетекшісімін. Сыныбымда 28 оқушы бар, оның 13-і қыз бала. Сыныптағы Айман мен Жанар айнымас достар еді. Жанар екеуі сабаққа бірге келіп, бірге кететін. Сондай-ақ, сабағына да бірге дайындалатын. Осы оқу жылында Айманның мінезі өзгерді. Қол ұстасқан достардың жұптары ажырай бастады. Айман дәрекі сөйлеуді, сабаққа дайындықсыз келуді үдетуде. Мен уайымдай бастадым. Бүгін

сабаққа келмеген оқушы ертең аяғын шалыс баса ма деп қорқамын. Айманның іс-әрекеті мені алаңдатады. Айманды дұрыс жолға салу үшін бірінші қандай әрекеттен бастауым керек?».

Осылай деп дабыл қаққан Айша ұстазға қандай кеңес бересіз? Айтарыңыз бар шығар? Соңғы статистика бойынша мектеп жасындағы қанша бала аяғын шалыс басып, құқық бұзған? Бұл қылмысты болдырмау үшін жасөспірімдер арасында алдын ала қандай іс-шаралар жүргізіледі? Кәмілет жасқа толмаған балалар заң аясында қандай қылмыстық жауапкершілікке тартылады?

Алғашқы сұрақтарға Түрксіб аудандық полиция басқармасының КТИЖ ЮПБ бастығы, полиция майоры Назым Ахметқанова толыққанды жауап берді.

Өмірдегі қысылтаяң сәттерден шыққан, қиындықтарды жеңуге көмектескен, мотивациялық ой тастайтын психолог ханымдардың кеңесіне құлақ салған артық болмас деп, келесі кезекте 14 жылдық тәжірибесі бар кәсіби маман, тренер консультант, психолог Ардақ Сарыбаева мен тренер консультант, профориентолог, практик психолог Айжан Иманбаеваға сөз берілді.

Екі бойжеткеннің аналарымен қарым-қатынасы біз үшін күнделікті көрініс сияқты. Алайда бала тағдырына қалай ықпал етеді? Айманның мінезінің өзгеруіне анасының әрекеті қаншалықты әсер етті? Мұны жай бала көңіл деп қарасақ ше? Жалпы, қыз баласына қатал талапты неше жастан бастап қоюға болады? Ересектердің қателіктерінен қалай құтқарамыз?Айман секілді жасөспірімдердің ата-анасына кейде ренжіп қалатыны рас қой. Сол кезде жан дүниеміздегі жараны қалай жазуға болады? Осы қарым-қатынас төңірегінде шешілмеген мәселерер бар екені белгілі.

«Балаңды бес жасқа дейін патшаңдай күт, Бес жастан он бес жасқа дейін құлыңдай жұмса, Он бес жастан асқан соң досыңдай сырлас», – деген тәмсілді ата-ана дұрыс түсінбей қалуы мүмкін бе?

Жазушыларды адам жанының инженері дейміз. Келесі қонағымыз - «Алматы Ақшамы» газетінің тілшісі Рая Ескендір ханымға: «Кейіпкеріміз Айманға қалай көмек берсек болады? Біз кезінде әдебиетпен тәрбиелендік. Қазіргі уақытта интернетке қандай шектеулер қойылып жатыр? Сіздің журналистік қызметіңізде осындай жағдайлар кездесіп пе еді?»- деген сауал қойылды.

Сарапшы қонағымыз - Түрксіб ауданы білім бөлімінің бас маманы Рауфа Құсайынқызы «Қазақ халқы қыз баланы ерекше құрметтеп, тәрбиесіне айрықша көңіл бөлген. Сіздер бірден қатал талап қоясыздар ма? Оқушы міндеті, оқу әдебі орындалып жата ма?» - деген сауалға жауап берді.

Бұдан соң Айша апай мамандардың кеңесінен түйген ойын ортаға салып, Айман сынды шәкірттерімен алдағы қарым-қатынас бағытын айқындағанын жеткізді. Ия, ортамызда кейіпкерге ұқсас талай бойжеткен өсіп келеді. Ересек болу – бойдағы жауапкершілік. Айтуға ғана оңай шаруа.

«Мен қазақ қыздарына қайран қалам» әні қазақ қызының болмысы мен келбетін тамаша жеткізген. Кеш көермендері осы әуеннің ырғағымен мектебіміздің мың бұралған қыздарынан құралған «Арулар» би ансамблінің өнерін тамашалады.

Қазақ қызы көз тамсандырар көркімен, байыпты, байсалды мінезімен ғана емес, батырлығымен, өнерімен, шешендігімен қазақ қызы деген атқа лайық бола білген. Мектебімізде поэзия өнеріне жақын қыздарымыз қаншама. Ақын қызымыз, 9-сынып оқушысы Абзалқызы Аяулым, «Ана» тақырыбындағы туындысын мәнерлеп оқып берді.

Жоғары сыныптың оқушы қыздары үлкен әсер алған тәлімді кешті мектеп директоры Нұрдәулет Немертов қорытындылап, бүгінгі шараға уақыт бөліп келген қонақтарға алғысын білдірді.

Лаиля НЫСАНОВА,
№142 жалпы білім беретін мектептің қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі.

Gazeta.zhgu@mail.ru tel.:12-00

ÓMIR — TEATR

***Ulttyq ruhtyń jarshysy – teatr. Halyqtyń ótkeni men búginin, san qatparly tarihyn, jalpy adamzat máselesin jyrlaý – dramatýrgıa men teatrdyń negizgi mindeti. «Kez kelgen halyqtyń mádeni-ruhanı saladaǵy basty baılyqtarynyń biri – teatr ónері. Bul búgingi táýelsiz Qazaqstandaǵy teatrlarǵa da tikelei qatysty. Ótken ǵasyrdyń jıyrmasynshy jyldarynan bastaý alatyn qazaq ulttyq teatr ónері sodan bergi kezeńde qalyptasý men damýdyń uzaq jolynan ótip, órkenıetti eldердegi sahna sańlaqtarymen terezesi teń turatyndaı dárejege jetti. Teatrlarymyzdyń mundaı biikke kóterilýine ulttyq dramatýrgıa ókilderiniń, ıaǵnı qazaq qalamgerleriniń qosqan úlesi ushantegiz. Bul retте Muhtar Áýezov, Ǵabit Músirepov syndy uly tulǵalardyń esimi birinshi kezekte oıǵa oralady. Qazaq teatr ónері osy qalamgerlerimiziń kórkemdik dárejesi joǵary dramatýrgıalyq shyǵarmalarynyń arqasynda ǵana sheberlik shyńyna kóteriliп, kórermen qaýymnyń rızashylyǵyna bólendi...», – dedi belgili dramatýrg Sultanálі Balǵabaev.*

Jaqynda I. Jansúgirov atyndaǵy Jetisýýniversıteti Jýrnalıstıka jáne aqparat BBB-nyń oqý radıostýdıasy ashyldy. Biken Rımova atyndaǵy drama teatrynyń aktері Dulat Jarbasov «Qonaqpen júzdesý» baǵdarlamasyna arnaıy keldi. Jas aktердiń ómiri men teatr sahnasyndaǵy jetistikteri týraly sýqbatty oqı otyrыńyzdar.

— Dulat myrza, qosh keldińiz! Kóńil-kúıińiz qalaı?

— Qaıyrly kún, Jetisý jurtshylyǵy! Elep-eskerip shaqyrǵandaryńyzǵa rahmet! Kóńil-kúı óte keremet.

— Tamasha. Olaı bolsa biz de áńgimemizdi kóńildi notamen bastasaq. «Qazaqy komedıa» qoıylymyn jaqynda ǵana jurtshylyq nazaryna alǵash ret usyndyńyzdar. Ónersúıer qaýym qalaı qabyldady?

— Ia, qaraша aıynyń 11 kúni teatrda premerasy ótti. Ataлmysh spektakl Dulat Isabekov shyǵarmasynyń jelisinde qoıyldy. «Bonapartтyń úılenýi». Alaıda, shetelдik tuyndymen shatastyrmasyn deген nıetpen atauyn «Qazaqy komedıa» dep ózgerttik. Rejıssері – Astana qalasyndaǵy Q. Quanyshbaev atyndaǵy teatr aktері Bolat Ұzaqov. Jalpy, ózime unady. Joǵary deńgeıde qoıyldy. Óıtkeni, zal lyq tolы bolды. Tipti, syımaı, qaıtyp jatqan halyqty da kórdik. Osydan-aq jaqsy tuyndy ekenin baıqaýǵa bolady. Kórermenniń ystyq yqylasy men qoshemetine dán rızamyz.

— Iá, basty synshynyń júregin jaýlap alý bir sáttik, oңaı is emes. Jalpy, óner atty uzaq saparyńyzdy baıandap berseńiz.

— Men ónerge, árine, bir kúnde hám bir kúnge kelgenim joq. Rasymende, qıyndyǵy men quanyshy qatar almasqan auyr da alys jol bolды. Aldymen, Temirbek Jurgenov atyndaǵy Ónер akademıasynda muzykalyq drama ártisi mamandyǵyn támamdadym. Ataǵy alty alashqa málim, qazaq valsiniń korolі, ataqty kompozıtor, muzykant Shámshi Qaldaıqov atamyz sekildi men de oqýǵa birneshe márte tapsyrdym. Ókinishke qarai, túse almadym. Aktердiń bolashaǵy qalaı bolar, ónер adamynyń eńbegi eleńbeıdi ǵoı deп ázem bir jaǵy uaıymdap, bir jaǵynan qarsylyǵyn bildirgen bolatyn. Ol kisiniń kóńili deп janym qalamaǵan mamandyqqa tústim. Túsýin túsip, ózimdi ishtei jedim, ýyt ta bolsa aıtaıyn, jigit basymmen sabaqtan kelgen soń kúnde jylaıtyn edim. Óıtkeni janym men tánim tek sahnany ańsaıtyn. Sol jyldary ustazym, qazirgi tańda B. Rımova atyndaǵy drama teatr dırektorynyń orynbasary Ǵalıa Temirbaeva I. Jansúgirov atyndaǵy Jetisý ýniversıtetinde ashylǵan birneshe jyldyq tarıhy bar «Jas túlek» studenttik teatrына aktер qylyp aldy. Eshqandaı aqsha tólenbese de, jan dúnıemniń tynyshtyǵy úshin keldim. Studenttik teatrda júrip kóptegen adamdarmen tanystyq. Qatelespesem, 2014 jyly Respýblıkalyq studenttik teatrlar arasynda festıval ótti. Sonda 18 qalanyń ishinen júldeli úshinshi orын alyp keldik. Ol da ýniversıtet úshin úlken bir jetistik. Akademıyada bilim alyp jurgenimde osy Talдykorǵan qalasyndaǵy B. Rımova teatrynda qyzmet etýdi maqsat tutyp em. Allaǵa shúkir, oqýdy aıaqtap, Jetisýdyń tórinde ornalasqan kıeli ónер ordasyna jumysqa turdym.

Syrt kózge oңaı kórinгenimen, ár istiń astynda eńbek pen ter jatyr. Negizi, mausym basталǵaly komedıyada basty rólді somdaımyn deп aldyma taýdaı talap qoıǵanym ras. Eń alǵashqy kezdesýde, bólkim, rejıssер janardaǵy jalynды baıqaǵan shyǵar. Áıteýir, basty rólge meni bekitti. QR-nyń mádenıet qaıraktері Abaı Nuǵmanov, Sandýǵash Muńaıtpasova, Aıan Qozbanova syndy talantty tarlandarmen bir sahnada ónер kórsetu men úshin úlken mártebe árі asqan jaýapkershilik. Artylǵan úmitti aqtadym deп oılaımyn. Al ádil baǵasyn halyq ózi bere jatar.

Dulat JARBAS, aktер.

— Naǵyz qyzyq sahna syrtynda shyǵar...

— Qoıylym aldynda barlyq aktерlik qurам sценarıı boıynsha daıyndalady ǵoı. Daıyndyqtyń ekinshi kúni-aq aǵa-ápkelerimiz sózin jattap alǵan. Bizdi birden sahnaǵa shyǵarды. Olarǵa qarap qobalzhyp júrmiz. Sodan ne kerek, kóshten qalmaıyq deп ózimizdi qamshyladyq...

Qyzyq oqıǵa deýge kele me, kelmeı me, bilmeımin. Birak bir elең etkizgen jaıt bolды. Osydan 15 jyl burын menin kindik qanym tamǵan jer – Saryózek aýylyna spektakl qoıýǵa QR Mádenıet qaıraktері Abaı Nuǵmanov kelgen bolatyn. Arbaǵa taңylǵan múgedek balanyń rólin somdady. Basqa aktерler jaıyna qaldy. Ol kisiden kóz almaı men otyrdym. Tur dese tur, dauys dese dauys – bári bir-birimen úılesip tur. Ónerge shyn ǵashyq bolý deген osy shyǵar. Qoıylym soңynda dalaǵa shyqsam, Abaı aǵa shette tur eken. Qasyna keliп, amandastym. Ózimdi tanystyrып, sóz arasynda teatr sahnasynda birge oınaý armanym ekenin jetkizdim. Meni birden jaqyn tartty. Ol kezde nebári jetinshi synyp oqýshysy em. Qazir qarap turсam, bala kúngi armanym orындalǵan eken. Óıtkeni, «Qazaqy komedıyada» Abaı Mylhanuly ákemdi somdady. Men úshin eń qyzyq ta tylsym dúnıe osy bolды.

— Óz bolmysyńyzǵa qandaı ról jaqyn?

— Jalpy ózimdi Shyńǵys Aıtmatovtyń tuyndylary boıynsha qoıylǵan spektakl-derden kórgim keledi. Ásiresе, «Aq keme» shyǵarmasyndaǵy balanyń rólin somdasam deген armanym bar. Batyrǵa oң men soldyń bári bir demeı me dana qazaq. Komedıa, meılі drama bolsyn, taңdamaımyn. Aktер segiz qyrly bolý kerek. Kez-kelgen rólді abyroımen alyp shyǵýǵa mindetti.

— Bolashaqqa jospar qandaı?

— Qazir Talдykorǵan jurtshylyǵynyń mádenıetke, onyń ishinde teatrǵa deген qyzýǵyshylyǵy kún sanap artyp keledi. Sebebi búrын biletti qınap satyp, teatr zaly tolmaı qalatyn bolsa, qazir lyq tolы. Bilettер birden satylyp ketedi. Aýdan, aýyldardan Talдykorǵan qalasyna jetý qıyn bolǵandyqtan komedıa, ne bolmasa basqa da qoıylymdarmen gastrolдik saparǵa shyǵý jospарymyzda bar. Basshylyk tarapynan da ýsynystar bolǵan.

— Ýnıversıtetimizde teatr jáne aktерlik salaǵa qyzyǵatyn studenttер az emes. Aqyl-keńes, tájirıbeńizben bólisseńiz.

— Bolashaq jas mamandarǵa aıtarym – qandaı jaǵdaı bolsa da, úlken jetistikke jetý úshin nıettiń túzýligi qajet. Ishtegi qaıtpas qaısarlyq, tabandylyq, shydamdylyq – mańyzdy. «Ózińe sen, ózińdi alyp shyǵar – eńbegiń men aqylyń ekі jaqtap», – deп Abaı atamyz aıtqandaı, ár adam balasy tek ózine senýi kerek.

— Dulat myrza, altyn uaqytyńyzdy bólip, súbeli sýhbat bergeńizge alǵys bildiremiz! Isińizge sáttilik.

— Rahmet. Siзderge de shyǵarmashylyk tabys tilеımin.

Sýqbattasqan Maqpal Ádilhanqyzy, JQ-211.

I. Jansúgirov: teatr – qoǵamdyq qurylys qarýy

Ilıas Jansúgirýly aıtqandaı, qazaq teatrynyń jazǵy sahnasy jaqsy. «Jasatqany abyır bolǵan. Tek myna qysta sol sahnany shirітpeýdiń amalyn istеu kerek. Al qysqy úıiniń qysań ekeni baıqalady. Oǵan syımaı jatqan halqymyz da shamaly. Birak túbinde teatr kórkeıedi. Kóruші jurty kóbeıedi. Túbinde tarlyq qylady da, ór tister aınalyp-úıiriliп, kıinip-jasanyp jatatyn bólek-bólek bólme, kelgen kóp rahattanyp demalyp, susyndap, tamaqtanyp, ózdi-ózine meımandasyp jatatyn zaldar bolsa, árine, jaqsy bolar edi ǵoı. Qarsylyǵymyz joq», — deıdi aqyn óz maqalasynda. Bul sózdiń túbinde ashy shyndyq, orynды syn bar. Óıtkeni, Ilıas Jansúgirov óz uaqytynda asa joǵary tarıhshy da, qara sózdiń has sheberi prozaık te, publısıst te bola bildi. Kópshilik bile bermeıtin qundy aqparat – úsh báıterektiń biri, tuma darynı iesi aktер bolyp, kınoǵa túsken. Máselen, Qazaq Keńestik respýblıkasynyń qurylǵanyna 10 jyl tolýyna orай túsirilgen «Dala jyry» fılmınde qarapaıym qazaqtyń rólin somdady. Al 1930 jylы «Eńbekshi qazaq» gazetinde I. Jansúgirovtyń «Ulы mylqaý sóılel bastaıdy» atty maqalasy jarıalanǵan. Alǵashqy qazaq tilді avtorlardyń biri bolyp qoǵam qaıraktері ózin kınotanýshy retinde de tanytty. Onyń tipti «Kınoda» degen ólеңi bar.

Mine, naǵyz ónerge jaqyn, janashyr tulǵanyń jan aıqaıy osyndaı. Burynǵynyń bolzhamy da durys eді. Qazaq ónerinің álі de damyp, bolashaqta biik belesterdi baǵyndyrarына kúmánsiz senген. Alaıda, arasynda «Talant bar, talap joq. Ynyrany bar, ynta joq. Istiń kózin tauyp, soңyna túsý joq», — deп jalyndy jastardy qaırap alatyny da ras.

Betti daıyndaǵan Altynaı QURMANǴAZYQYZY.

Qadirli oqyrman!

Kitap oqu – qai zamanda da mәdenietтің en joғary ulgisi sanalғan. «Men boiymdaғy jaқsy қasietter үshin kitapқa қarыzdarmyn» – depti ataқty jazushy Maksim Gorkiy. Soңғy zertteuler nәtijesi boiynsha, kitap oqu mi (alzheimer) auruynyң aldyn aluғa kөmektesedi eken. Sebebi, oqu kezinde midyң belsendiligi arta tүsedi desedi. Al bұl onyң jaғdaiyna jaқsy әser etse kerek. XXI ғasyr tehnologiialyқ mәdeniet dәuiri bolғanymen tүrli filmder, tolassyz aқparattar aғyny bir kitaptyң ornyn basa almaidy. Kitap oqu – sөzdik қordy baiytyp, sauattylyқ deңgeiin arttyrady. Sauatty sөilep, oidy kөrkem jetkizu қashanda sәndi әri құndy. Sondyқtan jastar әsiresе studentter arasynda kitap oqu imidjin қalyptastyru asa қajet. Osy orайda, өzi oқyғan kitaptan alғan ruhani әserimen bөlisu үshin studentter men oқytushylarғa «Men oқyғan bir kitap» aidarын ұsynamyz.

Redakciia.

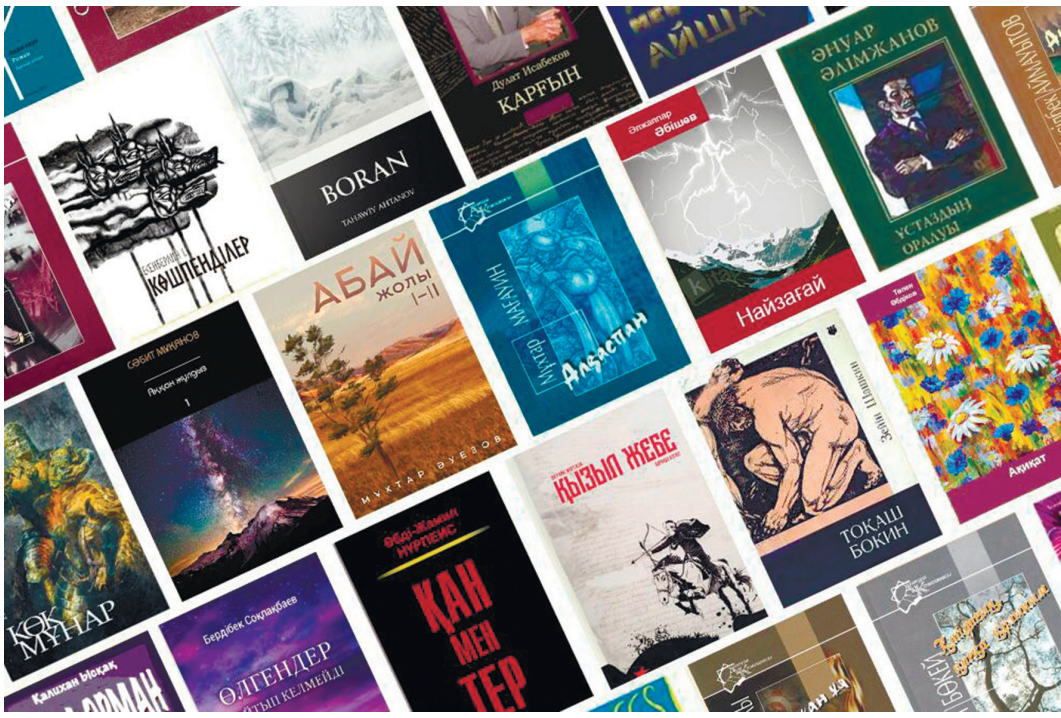

TAUDAI TҰLҒANYҢ TARYDAI KIShILIGINE TӘNTI BOLDYM

Men Sherhan Mұrtazany bala kezimnen jaқsy biletinmin.

«Tanimyn» dep emes, «bilemin» dep aituymnyң sebebi, «Oian, Tұrar!» - dep bastalatyn «Қyzyl jebe» romanynan bastap, «Әltai nanғa toimaushy edi» - degen joldarmen өriletin «Internat nany» әңgimesin mektep jasynda oқymaғan bala joқ shығar. Biz de oқydyқ. Қyzyқtyқ. Jazushy turaly bildik.

Keiin universitettiң filologiia fakultetine oқuғa tүskende jazushynyң «Ai men Aisha» romany alғash ret қolyma tidi. Oқyp shyқtym. Үlken әser қaldyrdy. Men endi jazushyny shyn tanydym.

Roman – jazushynyң өz өmirinen syr shertetin shyғarma bolғasyn ba, өte shynaiy eken. Oқyrmandy birden өzine baurap alady. Jazushynyң өzi aitқandai balalyқ shaқtyң nәrinen, balauza balғyn shaқtyң әserinen tuғan shyғarma ekeni kөrinip-aқ tұr. Minsiz. Mөp-mөldir.

Filologiia mamandyғynda oқyғandyқtan oқytushylarymyz bizge «Myna kitapty mindetti tүrde oқyңdar», «Bұl – әrbir қazaқ oқuy tiis shyғarma» dep kөptegen kitaptardy mindettейtin edi. Onyң ishinde kөrkem shyғarmalar da bolatyn.

Sondyқtan men kitaptardy «mindettelgen kitap» jәne өzimniң ishki қalauym boiynsha izdep oқytyn kitaptar dep ekige bөletinmin. Birinshi sanattaғy kitaptardy, әiteuir, өmiriңde bir ret oқyp shyғuyң mүmkin. Keiin ol ұmytylyp қaluy da ғajap emes. Al ekinshi sanattaғy kitapty қaitalap қansha қaiyra oқysaң da, jalyқpaisyn. Araғa uaқyt salyp қaita parақtaғyn keliп tұrady. Tipti қaitalap oқymaғan күnniң өzinde keibir epizodtar, ondaғy қanatty sөzder, aishyқty teңeuler jadyңda jattalyp қalady.

Sөitip, «Ai men Aisha» menің sүisinip, қalap oқytyn shyғarmalarymnyң birine ainaldy.

«Қandai kitap oқuғa keңes berer edің?» – dep bireu sұrai қalsa, tizbelei jөneletin sүiikti kitaptarymnyң ishine mindetti tүrde «Ai men Aishany» қosatyn boldym.

Men bұl maқalany jazarda kitapty қaita қarap shyқpadym. Esimde қalғan, өzime әser etken tұstarын jazғym keldi.

Sondai tұstyң birі – jazushynyң anasy Sherhanғa aiғy auyr kezinde құlannyң etine jerik bolғan eken. Ashar shylyқ қysқan zamanda құlannyң eti қaidan tabylsyn? Sodan jabaiy jua jegen eken.

«Jұrt maғan қatalsyn deidi. Қatal bolmai қaitein, men anamnyң құrsaғynda jatyp-aқ өmirdiң ashysyn sezingenmin» – dep sai-sүiegine jetkize jazady jazushy.

Sol sәt, қabaғy tүksigen Sheraғa beinesi men Jualy jerinің boz dalasy birden kөz aldymyzғa keliп қalady.

Romannyң alғashқy sәtinde «Halyқ jazushysy» atandym. Jazғanymnyң bәri altyn dei almaimyn – deidi sұңғyla қalamger.

Al kerek bolsa!

Dәuirdiң Қyzyl Jebesi Tұrar Rysқұlovқa syrly sөzden құlamastai etip eskerttiк soққan hac sheber jazushy өzine osylai syny baғa bereidi dep kim oilaғan?

Қolyna қalam ұstaғannyң bәri «jazushymyn», әu degenniң bәri «aқynmyn» – dep kөkirek kerген zamanda қazaқ әdebietine kesek tuyndylar қaldyrғan biregei tұlғanyң, «Leniншil jas» gazeti, «Jұldyz» jurnaly sekilді iri basylymdardy ұzaқ jyldar basқarғan sheber tilді publicistiң bұl sөzderi nені aңғartady?

«Jazғanymnyң bәri altyn dei almaimyn» – deu, shyndyқtyң shyraқshysy atanғan Sheraға bolmasa, ekiniң birining aituға auzy barmaitын sөz ғoi.

Men bұl sөzderden өz-өzine syny kөzben қaraitын kemel adamға tәn irilikti, қasietti, jazuға degen kiршiksiz adaldyқty kөrip қyzyқtym. Taudai tұlғanyң tarydai kishirei sөilegen sөzine tәnti boldym.

«Өse keliп, kөpti kөrdim, dүnienің shartarabyn araladym. Biraқ soның bәri meni balalyқ shaғymdai baiyta almady» – deui barlyқ tәrbie men ilim, bilimniң bastauy balalyқ ekenin kөrsetedi.

Parijde boldym - Pariж tүsime kirmedi.

Mysyrda boldym - Mysyr tүsime kirmedi.

Қytai, Moңғolia, Үndistan, Pәkstan, Iranғa bardym.

Mұhittyң arғy betindegi Texasta, Chikagoda, Nyu-Iorkte boldym – olar da tүsime kirmedi. Baiғyda Mәskeude bes jyl oқydym - ony da tүsimde kөrmedim. Tүsimde ylғy balalyқ shaғymdy kөrdim. Tүsime

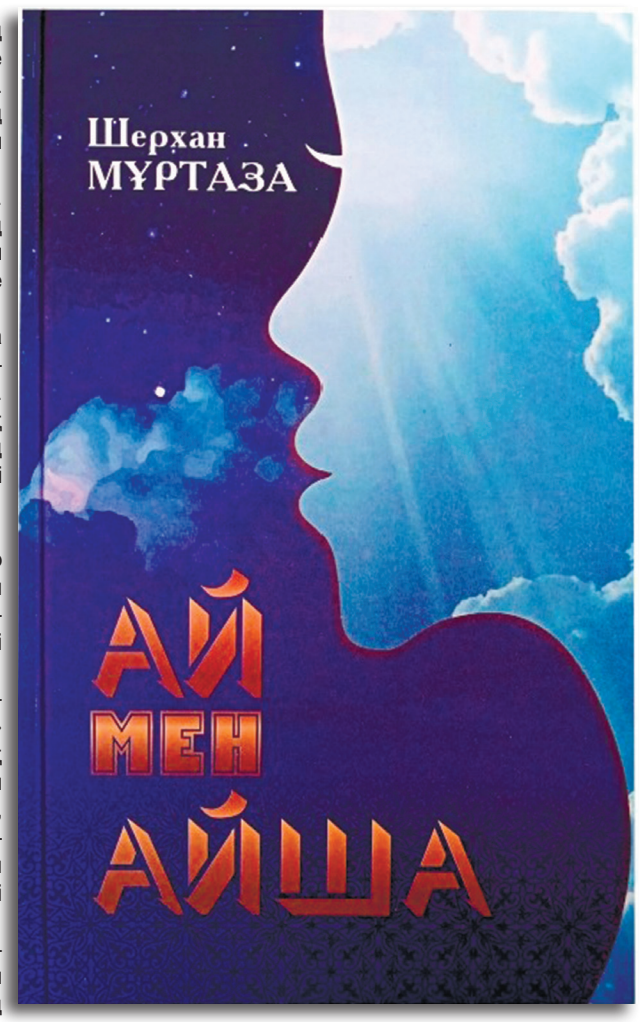

kүn saiyn Myңbұlaқ kiredi. Tүsimde Aқsu-Jabaғylyny kөremin. Tүsimde ylғy tuғan үiimdi kөremin» – degen joldardy tebirenbei oқu mүmkin emes.

Sebebi қansha alysқa қanat қaқsaқ ta, bәriмiздiң de tүsimizde kөretinimiz sol – aidai ғana auylymyz ғoi. Қaitып kelmes balalyқ shaғymyzғa қol bұlғap shaқyrып tұrғandai jii tүsimizge enetini jasyrын emes.

Mine, jazushy Tuғan jerge degen ystyқ mahabbat pen zor sezimin, sabasynan asқan saғynyshyn «Қasietti Tuғan jer!» dep, tautasyn, sai-salasyn suretteмei-aқ, osy bir joldarmen sheber jetkizedi.

Tilderdi damyty jөniндegi basқarmada қyzmet etip jүrgenimde jұmysymyzғa bir top қazaқ jazushylarynyң kitaptarын satyp aldyқ. Ishinde, «Abai jolы», «Kөshpendiler», «Қan men ter» siяқty kesek tuyndylar da bar. Uaқyt tapshy, jұmys қauyrt zamanda tom-tom roman oқyp otyru ekiniң birining қolynan kele bermeitin is.

Қazir taңdap, talғap oқitын zaman. Қaidaғy bir joқ dүniege uaқytyn zaia ketirgisi kelmeitin oқyrman tek jұrt jabyla maқtaғan kitaptardy satyp alady.

Bәriмiz «Қai kitap jaқsy?» - dep bir-birimizden keңes sұrap jatyrmyz.

Kөnet menің kөzim tysy kөk «Ai men Aishaғa» tүsti.

«Myna kitapty oқymaғan bolsaңyz, mindetti tүrde oқyңyz?» - dedim su jaңa kitapty әriptesime ұsynyp jatyp. Mamandyғy zaңger әriptesim oқymasa kerek, – Jaқsy kitap pa, ne jailы? – dep sұrap jatyr.

Bir kezde kitapty қolyna alды da annotaciiasyn oқi jөnelді.

«Romanda ashar shylyқ jailaғan zұlmat jyldarda dүniege keliп, қazaқ ziialylary repressiiaғa ұshiraғan jyldarda әkesinen ailyrylyp, odan keiin Ұly Otan soғysynyң tauқymetin bastan өtkeriп қansha қiynshylyқ kөrse de, eңsesi tүsip ezilmei, aғynғa қarsy jүze bilgen Barysһan degen balanyң өmiri jәne sol balaғa өshpestei үmit syilap, өmirlik shamshyraғy, қaisar қahарmany bolғan anasy Aisha jaiynda baiandalғan» – dep kөrsetipti.

– Jaқsy kitap pa? – dep қaiyra sұrady menen.

Men: «Bұl kitapta – bala Sherhannan bastap jazushy Sherhanғa deiingi jazushynyң tұtas өmiri suretteлgen. Aisha obrazy arқyly sol kezdegi soғys azabyn tartқan күllі қazaқ әielderiniң қiyn taғdyryn kөruge bolady» – deп әdemi tilmen jetkizsem bolatyn edi. Biraқ shynaiy shyқpaitynyn bildim.

Sodan soң қaitadan:

– Joқ, үiiңizge alyp barып, dұrystap oқyңyz. Sizge ұnaidy! – dedim.

Әitkeni oқyrmanyn baurap alyp jibermei қoitын kitaptyң sikyryna, jazushy sөzinің құdiretine sendim.

Sөzben aitып jetkize almaitын әser deген osy shyғar.

Aқiқattyң aldaspanyndai bolғan әserli de өmirшең shyғarmalaryңyz үshin raқmet Sizge, Sheraға!

Әigerim IEBEKOVA.

ZHETYSU UNIVERSITY 1972

ÁRIPTES JAILY ÁŃGIME

№1 (226)
27 qańtar,
2023 jyl

Gazeta.zhgu@mail.ru tel.:12-00

1992 jyl Halyqaralyq ǵylymi is-tәjiribelik konferenciyadan keiingi sұhbattasu. Baiandama jasaǵan pedagogter ұjymy. Ortada Omarova Raisa Serikbaiқyzy

JARQYN JҮZI JADYMYZDA

«Үlken eldiң balasyna ұsaq bolu jaraspas, ini tartsa aǵasyna, kөpke nege қaraspas» deген halyқ danalyғynyң maғynasy «El aǵasy» jasyna jetken jandarǵa arnalǵandai. Jomart Japaryұly el aǵasy – elu jasynda joǵary oқu ornyna rektor bolды. Қashan kөrsen de meiirimdi jүzben қabyldaityn, jarқyraǵan aқ maңdaiy ashyқ өnine jarasyp tұratyn, orta boily, atyna zaty sai azamat edi. Ol kisimen өz basym araласpasam da, jaқyn tartyp tұratynmyn.

Eңbek jolym Taldyқorǵan pedagogikalyқ institutynyң fizika fakultetiniң laboranty қyzmetinen bastaldy.

1977 jyly estetika pәniniң oқytushysy Stella Tohtabulatovamen birlese I.Jansүgiров mұrajaiyna қoǵamdyқ negizde material jinap jүrgen kezimizde kafedra meңgerushisi B.K. Damitovpen ol kisini jii kөretinmin. Joldasy Omarova Raisa Serikbaiқyzy mektepke deiingi pedagogika fakultetinde nemis tilinen sabaқ berdi. Jүgire basyp, sabaғyna kelip, tynym taппai jүretin. Eң қyzyғy dәlizde studenttердiң ortasynda olarmen nemisше amandasyp, shәkirtterin sol tilde sұhbatқa tartyp, әrdaiym sabaғyn pysyқtaityny baiқalatyn. Aspiranturaǵa emtihanǵa daiyndyқ kezinde қatarlastarymyzǵa ol kisiniң kөmegi kөp tiди. Olar otbasymen joǵary oқu ornyna қyzmet etuge jaralǵandai edi.

1988 jyly Mәskeuden aspiranturanы bitirip, institutқa ғylymi lauazymmen kelgen tұstasymyz Aitpai Japaryұlyның eңbek jolы da osyny dәleldeidi.

Tegi, myқtylyқ - adamnyң ұstanǵan ұstanymynan, ainalasyndaғylarmen riasyz taza kөңildi қarym-қatynasynan jәne өzi үshin ғana emes, қoǵam үshin, өzgelerdiң қamy үshin eңbek etetin adamnan baiқalatynyn men osy aғaiynды azamattardan baiқadym. Bir otbasynan ekі ғalymnyң shyғuy, olardyң shekara asyp, fizika-matematika baғytyndaғy bilim nәrimen susyndap, өz elinde fizika-tehnikalyқ zertһanalardyң negizin қalauǵa atsalysulary қazirgi universitetimiziniң ғylymi әleminе ornaǵan baқ.

Jomart Japaryұly dekandyқ қyzmet atқarып jүrgen jyldary oқuyn қyzyl attestatқa tәmamdap kelgen Әlipa degen nemere sіңlim matematika mamandyғyna құjattarын өtkizdi. Ol kezde talay olimpiadada jүldeli orynǵa ie bolǵan, kilең bespen kelgendердiң jetistiktері eskeriliп, rektorat shesheminе sәikes institutқa bir emtihanmen қabyldanatyn. Baқylau jұmysyn dekan өzi tekseriп, tiisti joǵary baғasyn қoiғannan soң, onyң famiiliasynan menің tuysym ekendigin biledi. Sіңlimdi top starostasy etip sailaidy. Birақ, otbasylyқ jaғdaiғa baiланysty sіңlim ekinshi kurstan soң, Pavlodardyң pedagogikalyқ institutyna auysuғa mәjbүr boldy.

Naғashy apasy bola tұra, sіңlimniң bolashaғyna jol ashpaғanymdy, bir өtiniммen deқannyң aldyna barғanda tүsindim.

1990-jyldary күndizgi toppen syrttai oқushylardyң sany teңbe-teң bolatyn. Syrttai oқitын 50 studenttiң arasynda basynan aқ shytyn tastamaitын mosқaldau student apai sabaқtan қalmaitын. Dәris kezinde, ara-tұra maғan sұraқtar jaudyratyn. Bala tәrbiesine, bүldirshinniң tiline қatysty tүrli tақyryptarda өz pikirin bildiretin үlken kisi rektordyң apaiy ekeн. Birde men ol kisini sөzge tartyp, jaқynda қorғauғa shyғatynymdy, olardyң diplom alғandarын kөre almaitynymdy aittym. Sonda ol kisiniң күlimsirep, «inim siz turaly jaқsy kөzқaraста, men sabaқtan қalmaғanyma қuanamyn. Endi betim ashyқ, joғary bilimdi mamandyқpen zeinetkerlikke shyғamyn» deген edi. Sonda ғylymғa deген ұmtylys jasқa, jaғdaiғa da қaramaitynyna kөz jetkizdim. Қaidan bolsyn, қashan bolsyn oқuғa tek maқsat pen құlshynys kerek ekeн.

Uaқyt jaғynan uaғdalasқandai pedagogtik өmirimizdegi bir jaittar - Jomart Japaryұlyның 1980-89 jyly instituttyң ғylymi jұmystar jөnindegi prorektory, 1989 jyldyң jeltoқsan aiynan rektory bolu kezeңderinde institutta әdistemelik zertteulerdiң basталuynan baiқalady. Institutқa 1976 jyly kelgen men 1989 jyly Y.Altynsarin atyndaғy ғylymi-zerttey institutynyң aspirantурasyna tүstim, 1993 jyly қazaқ tilin oқytu әdistemesinen kandidattyқ dissertaciya қorғadym. 1992 jyly 1-mausymda mektepke deiingi pedagogika fakultetiniң on jyldyқ merejtoiyna orai halyқaralyқ konferenciya ұjymdastyrylды. Leningrad, Novosibirsk, Mәskeu қalalarynan қanшama ғalymdar tәjiribe almasty. Teoriialyқ aspektide ғana emes, pandemiya jyly ortamyzdan ketken Қanabek Namazbaev aғamyz Jomart Japaryұly rektorlyқ etken jyldary ғylymi-әdistemelik aspektide өzinің ұzaқ jyldar fizikany oқytu әdistemesinen laboratoriialyқ zertteulerinің nәtijesin Mәskeude dәlelдep, қorғady. Akademiialyқ professor lauazymynda talay shәkirttер osy myғym fizika-matematika fakultetinen bilim alып, elimiziң tүkpir-tүkpirinde қyzmet etip jүr. Muzyka fakultetiniң әdiskер maманы Taibulдinova Jұmatai Shonkenқyzy ғylymi taқyrybynyң eksperimenttik zertteulerin bastauyш mektepte, al men oryстilді balabaқshada өtkize jүriп, ara-tұra nәtijelerin қalai talдau, jinaқtau turaly aқyldasatynbyz. Narық қysқandyғyna қaramai, Almaty men ekі arada shapқylaғanda jolsapaғa ғylym jөniндegi prorektorymyz қaraжat bөlip tұratyn.

Universitettiң alғashқy rektory bolu Jomart Japaryұlyna bұiyrdy. 1995 jyldan қazaқ tilin oryстilді aimaқtarda oқytu әdistemesine erekше den қoiylуyna orai, meni de tuғan el topyraғy tartyp tұrғanyn aitып, imanjүzdi rektorym arnaiy өtinishpen kelдim. Aldymen sіңlimniң қyzyl diplomғa қol jetkizgenin, endi soғys ardageri aғaiymnyң өtinishimen elge қaitқym kelgenin aittym. Aқyrын ғana jymiып: «Joқ, sizdi bosata almaimyn. Ekі ret Mәskeuge tәjiribe almasuғa jiberdik. Osy institutқa ғylymi әri қoғamdyқ negizde eңbegiңiz sіңdi» deп meni jylы sөzben shyғarып salды. Әri қarai bettei almadym. Keiin PMPI-diң rektory matematik ғalym Shaiқmetov Tasbolat Қasenұlynyң telefon shalғanyn aitып, eңbek kitashama alғys sөzin xattamalap, maғan aқjol tilegeni mәңgi esimde қalып қoiды.

Mақalaғa қoiғan taқyrып atyndai jarқyn jүzdi basshymyzdyң қamқorlyғy talay jannyң janyna dәru bolғanyna kүәger birneshe ardagerler bar. Solardyң biri – 1977 jyldan osy oқu ornynda muzyka fakultetinde bilim men tәjiribeni қatar jaңғyrtudan taimaғan, pedagogika ғylymdarynyң kandidaty, docent Taubaldieva Jұmatai Shonkenқyzy. Өnerdegi jetistiktermen қatar ғylym jolynda jүrgen әriptesimiziң basyna 1991 jyldyң jeltoқsanynda auyr күn tuғan bolatyn. Jalғyz ұly әskeri қyzmette қaza bolғanyn estigen Jomart Japaryұly men jary Raisa apai universitet ұjymymenen үiine kelip kөңil aityp, auyr қaiғyny bөliskenin Jұmatai құrbymyz rizashylyқpen eske alып otyrady. Қaiғydan қan jұtyp otyrғan Jұmatai Taubaldieva osyndai kisilerdiң rұh beriп, jol siltеuiniң arқasynda basyn kөteriп, 2003 jylы kandidattyқ dissertaciyasyn қorғaidy. Bұl tekti jandardyң қashanda қinalғannyң janynan tabylyp, қanatymen su sepken қarlyғashtai kөrseткen sara joldarynyң үlgisi.

Jan jary Raisa Serikbaiқyzynyң jastarғa deген analyқ meiirimi, bilim jetildirude shet tilden izdenushilerge bergen kөmegi de қanшama. «Dissertaciyamdy қorғap, diplom alып kelgende, қaltamda nan alatyn aқsha bolmaғan kezde, қolyma қomaқty қaraжat ұstatyp, kөmek bergenin esh ұmyta almaimyn. Osy uaқytқa deiin hal sұrasyp tek jaқsylyқ tilep otyratyn apaiymyz auyrmai-syrқamai, ұzaқ өmir sүrse ekeн. Balalary, ұrpaқtary baқytty bolуyn tilejmin».

Mine, universitet қabyrғasynda 45 jyl үzdiksiz bilim beriп kele jatқan құrmetti professor, ardager ұstaz Jұmekeңniң jүrekjarды aқ tileui osyndai.

Iә, tabany күrektei 35 jyl boiy қazirgi I.Jansүgiров atyndaғy Jetisu universitetiniң kafedra, deқanat, rektorat ұjymyn ұiymdastyrып, el құrmetine bөlene bilgen aiulы azamat, pedagogtar men professorlyқ ұjymnyң қymbatty әriptesi, El aғasy erdiң jasy – 53-inde dүniеden өtipti. Tirі bolғanda biyl torқaly 80 jyldyғy toiланar edi. Amal қanшa. Adal eңbegiң, әdil shesheimderiң, adamiyttyқ қasietterin kөzben kөrgendерге, jarқyn estelіkterdi eske alғannan basқa shara joқ. Әdiskerlik ғylymi ataқ ғalymdarғa ұzaқ jyldar jinaғan tәjiribeniң nәtijesinde keldi. Oқushy balalar men bүldirshinderdi oқytyp-tәrbieleudiң әdistemesin zerttep, әdiskер zerttеushi atanu oңai is emes. A.Baitұrsynov bұny «Әdistеme aңysyn aңdaғanшa..» deген. Jyldar jylжyғan saiyn bilimdenudiң joldary, oқytu tehnologiialary damyp jatyr.

Өlsheulі ғұmyrын ғylymғa sarp etip, қyruar is tyndyrып keткen tұlғalardyң orny әrdaiym oisyrap tұrmaқ. Jadymyzda jauapkershilikpen atқarғan eңbektері men jaңyna dәru bolғan sөzderi қaldy. Seksennің seңgirine shyғuғa jazbasa da, ғasyrlyқ is tyndyrғan basshy tұlғasy әrdaiym este saқtalady. Bizge jaқsy niеti dәru bolғan Jomart Japaryұly Jappar ieмizdiң raқyma bөleнude deп oilaimyz. Adam ұrpaғymen myn jasaidy demekshi, soңdaryңyzdan erген ұrpaқtaryңyzben myn jasaңyzdar.

Altyn BAқRADENOVA,
I.Jansүgiров atyndaғy JU-dyң қauymdastyrylғan professory, p.ғ.k, docent.

Мой Казахстан

Бескрайний и великий Казахстан,
Красив, могуч твой чудный стан.
Щедрот твоих не счесть вовек
И знает это каждый человек!

Озер, морей и рек бесчисленная нить,
Мне так легко дышать, тобою жить.
Люблю тебя, ценю и уважаю.
С тобой есть будущее – точно знаю!

Ты дорог мне мой милый край,
Здесь благодать, здесь чудный рай,
Ты даришь нам плоды земли и вод.
За это благодарен твой народ.

Мой Казахстан, расти и процветай,
Высоких целей смело достигай!
И пусть о нас узнают во всем мире,
Держава наша есть в ориентире.

В стране есть поросль младая,
Средь молодежи нет лентяев.
Ведь будущее – это ты и мы,
Воспитаны, достойны и умны!

Асель БУРИНА,
РЯЛ-324.

Родная речь

Богатство то, что мы имеем –
Родной язык, родную речь
Потомкам передать сумеем.
Его клянемся уберечь!

Родной язык, родная речь,
С тобою связаны веками.
Залог спокойствия страны,
И в горе, в радости ты с нами!

Прекрасен наш язык казахский
Его должны мы уважать,
Хранить и внукам передать.
В веках он будет процветать!
Ганджина Бозорова,
АК-210.

Акбота Сабыржанова, студентка 3 курса высшей школы физической культуры и искусства Жетысуского университета им. И. Жансугурова, является финалисткой нашумевшего телевизионного проекта X-Factor. Конкурс ориентирован на поиск талантливых исполнителей со всего Казахстана.

Первый тур начался 29 октября. Сейчас 7 финалистов, и впереди несколько прямых эфиров. Путём голосования на следующие этапы будут проходить самые сильные голоса страны. «Первый канал Евразия» регулярно предоставляет зрителям эксклюзивную возможность следить за событиями конкурса.

Звездочка ЖУ покорила X-Factor

— Акбота, расскажите, пожалуйста, как все началось?

— Давно была подписана в инстаграме на @xfactorkz. Помню, как 30 и 31 июля они объявили предкастинг. К большому сожалению, на тот момент я сильно заболела. Голос был очень хриплым, всё время кашляла, что заставляла меня еще больше волноваться. Но унывать было некогда и мы решили ехать. Когда обычно говорят: делай что должен и будь что будет. Надеялась на лучшее, но готовилась к худшему. С таким голосом, маловероятно, что меня пригласят на первый тур. Но до этого времени я подлечила горло и ринулась к заветной цели.

— Твоей целью был именно этот проект?

— Связать свою жизнь с музыкой – это и есть моя большая цель. Благодаря ЖУ в дальнейшем я смогу стать хорошим преподавателем в этой сфере. Сейчас я умею играть на фортепиано и домбре, хотя до поступления в вуз ни разу не держала в руках такой инструмент. Это уже показатель бескрайнего труда и высокого уровня преподавания наших педагогов. Ведь каждый день, находясь в стенах университета, ты погружаешься в необычайную атмосферу: видишь как студенты упорно стараются достичь своей мечты, как днями и ночами учатся, чтобы не упустить ни одну секунды драгоценного времени. Наблюдая, ты получаешь огромный прилив мотивации, хочешь стать частью всего этого. А главное – найти себя во всём этом.

— И получив этот огромный прилив мотивации, ты ждешь свой долгожданный ответ?

— Да. Спустя неделю мне написали организаторы и сказали, что я прошла на первый тур, где мы будем петь перед жюри.

— Волновалась?

— Конечно. Без этого никак, думаю. Даже и подумать не могла, что заберу собой три «Да». Почувствовала всю палитру эмоций сразу: волнение, восторг, а ближе к концу – кураж. Словами не описать.

— А кто твой наставник?

— Музыкальный эксперт Нурберген Махамбетов. Он мастер, профессионал своего дела. Помогает нам в выборе материала и старается доводить композицию до ума, чтобы она звучала красиво, четко и ясно.

В этом проекте самое бесценное это – опыт. Каждый раз я беру для себя что-то новое. Так как все участники сильные, я стараюсь не расслабляться и готовиться усерднее. X-Factor для меня новое начало к чему-то большому. С каждым этапом мне хочется раскрывать свои возможности с новой стороны, попробовать себя в разных стилях, в разных жанрах и образах.

— Какой жанр близок душе?

— Раньше пела более спокойные песни, лирику. А сейчас очень люблю такие жанры, как джаз, блюз и R&B.

— Профессионально занимаешься вокалом?

— Я всегда была самоучкой, но теперь есть люди, которые могут раскрыть мои возможности. Интересно, что я всё ещё изучаю свой голос.

— Ты прекрасно справляешься, даже будучи самоучкой. Удивительно!

— Спасибо. Я скажу больше, мне невероятно крупно повезло. В семье у нас все музыканты. Ведь именно они помогали мне, направляли и поддерживали с самого начала. Ни в чём не упрекают. Знают, что я живу музыкой. За что безгранично благодарна им.

— За твоим успехом стоит семья. Как это трогательно!

— Не только родные и близкие. Университет уделяет немалое внимание дополнительным кружкам и занятиям, чтобы мы могли раскрепоститься, раскрыть себя с разных сторон и узнать свой потенциал, о котором даже и не задумывались. Я с уверенностью и гордостью могу сказать, что Жетысуский университет – самое лучшее учебное заведение! Наряду с образованием молодежи высшая школа физической культуры и искусства в определенной степени готовит спортсменов, дизайнеров, художников, музыкантов, педагогов художественного труда, учителей начальной военной подготовки и компетентных, конкурентоспособных специалистов, реализующих страновые интересы и цели.

— Я знаю, о планах лучше не говорить, но все же...

— После того, как окончу университет, хотелось бы продолжить обучение, дабы расти, набираться опыта и узнавать больше. Я не хочу стоять на одном месте. Я человек движения. По другому просто не умею.

— Мы и не сомневаемся в тебе. Сильная девочка, иди и побеждай!

— Спасибо всем огромное! Мне важна каждая поддержка и ваши голоса, особенно. Мои любимые зрители, вы можете проголосовать за меня, позвонив на номер 8 727 345 44 44. Мой номер «5». Как говорится, дайте пять!

Напомним, что X-Factor – популярное шоу талантов, основанное в 2004 году английским ведущим, продюсером Саймоном Коуэллом. Проект снискал славу самого популярного телевизионного шоу. Победители и участники данного конкурса являются значимыми фигурами в шоу-бизнесе в своих странах. Практически сразу X-Factor завоевал миллионы поклонников сначала в Великобритании, а затем и по всему миру. Каждый год тысячи человек борются за право называться «X» фактором. Попробовать себя на сцене крупнейшего проекта смогли исполнители из более чем 30 стран. В 2010 году X-Factor пришел и в Казахстан, исполнительным продюсером которого на сегодняшний день является Ляззат Бигалиева. Ведущий – Арнур Истыбаев. А мы желаем всем удачи. Пусть победит сильнейший.

ВОЛОНТЕРСТВО – ЭТО АКТУАЛЬНОЕ НАПРАВЛЕНИЕ ОБЩЕСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ, БЕСКОРЫСТНАЯ, БЕЗВОЗМЕЗДНАЯ И ДОБРОВОЛЬНАЯ ПОМОЩЬ ОКРУЖАЮЩИМ.

В 2020 ГОДУ В ЖЕТЫСУСКОМ УНИВЕРСИТЕТЕ ИМЕНИ И.ЖАНСУГУРОВА БЫЛ ПРОВЕДЕН «ФОРУМ ВОЛОНТЕРОВ», ГДЕ СПИКЕРОМ ВЫСТУПИЛА ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ОФ «ЛИГА ВОЛОНТЕРОВ» АЙСУЛУ ЕРНИЯЗОВА. СЛОВА, КОТОРЫЕ ОНА ПРОИЗНЕСЛА, ЗАПОМНИЛИСЬ СТУДЕНТАМ НАВСЕГДА, ТАК КАК В НИХ БЫЛ ГЛУБОКИЙ СМЫСЛ. ОНА СКАЗАЛА, ЧТО ВОЛОНТЕР ЖИВЕТ В КАЖДОМ ИЗ НИХ, В КАЖДОЙ ЖИВОЙ ДУШЕ:

«ПРЕДСТАВЬТЕ, ЧТО ВЫ СОБИРАЕТЕСЬ ПРОЙТИ ЧЕРЕЗ ДОРОГУ И ВИДИТЕ РЯДОМ СТОЯЩЕГО ПОЖИЛОГО ЧЕЛОВЕКА. ВЫ НАЧИНАЕТЕ ИДТИ МЕДЛЕННЕЕ, ВМЕСТЕ С НИМ, ЧТОБЫ ОН В СВОЮ ОЧЕРЕДЬ ПРОШЕЛ ДАННЫЙ ПЕРЕХОД БЛАГОПОЛУЧНО. ИЛИ КАК ВЫ ВЫКИДЫВАЕТЕ МУСОР ПРЯМО В МУСОРНОЕ ВЕДРО, УСТУПАЕТЕ МЕСТО ЛЮДЯМ ПОСТАРШЕ ВАС, МОЖЕТ ДАЖЕ СОВСЕМ МАЛЕНЬКИМ ГРАЖДАНАМ ГОРОДА». ТАКИМ ОБРАЗОМ АЙСУЛУ ЕРНИЯЗОВА ЗАТРОНУЛА СТРУНЫ ДУШИ МНОГИХ СТУДЕНТОВ, ПРИВОДЯ ПРОСТЫЕ, НО ОЧЕНЬ ПРАВИЛЬНЫЕ ПРИМЕРЫ.

ТВОРИ ДОБРО

В вузе уже давно действуют такие волонтерские группы, как «Rise Up», «Үздік», «Аяла», «Жас Қыран», «Асар», «Ерлік», «Muzbalaq». И сейчас нам хочется рассказать о каждом из них.

Волонтерская группа «Rise Up» была основана 18 октября 2018 года студенткой Гуманитарного факультета Шенгелбаевой Акерке. Цель данной группы является преподавание английского языка детям-сиротам, полусиротам, детям из малообеспеченных и многодетных семей, а также неуспевающим в обучении детям из школ – безвозмездно. При руководстве А. Шенгелбаевой волонтеры «Rise Up» преподавали английский язык в здании Нұр-Отан, а также в детском доме «Айналайын» в г. Талдыкорган. Во время пандемии данная группа продолжала свою деятельность в онлайн режиме, преподаватели-волонтеры поддерживали связь с учащимися с помощью приложений WhatsApp и Zoom. Во время карантина в нашем городе, как и в других городах Казахстана, была открыта волонтерская сеть «Лига Волонтеров», в которой группа «Rise Up» активно принимала участие во всех 8 направлениях «Лиги Волонтеров».

В 2021 году А. Шенгелбаева передала свое руководство студентке 3 курса Шайковой Маржан. В группе сейчас работают 30 студентов-волонтеров в Центре Обслуживания Молодежи, которые также преподают английский язык. На данный момент группа «Rise Up» работает над проектом ООН UNICEF Казахстан, который направлен на развитие детей с особыми потребностями. Волонтеры «Rise Up» посещают 7 семей с особыми детками и проводят свое драгоценное свободное время вместе с ними, играя и развивая речь и подвижность детей.

В наш университет приезжали многочисленные иностранцы с разных стран. А студенты-волонтеры переводили речь и всячески помогали иностранцам, устраивали экскурсии по городу, проводили вместе с ними многочисленные мероприятия. Некоторые волонтеры, которые были за границей во время академической мобильности, находили там волонтерские сети и принимали активное участие в волонтерской деятельности за рубежом.

«Rise Up» никогда не стоит на месте. Всегда идет только вперед и старается помочь каждому. Участвует в таких разных волонтерских проектах и сетях, как Лига Волонтеров (8 направлений), ООН UNICEF Казахстан («Карантин с пользой», «Права детей», «Инклюзивное общество», «Школьный клуб волонтерства»), «Nobel Fest», «Центрально-Азиатский Форум волонтеров» в г. Туркестан 2022 г., «Благотворительный бал-маскарад», «Эко-волонтерство» (г. Талдыкорган, г. Балхаш), «Эко-плоггинг» в г. Туркестан, «Жастар шыңы», «Қазақстан жастарының Алтын кітабы», «Жасыл ел», а также в разных полезных тренингах.

Вторая волонтерская группа нашего университета называется «Үздік». Данная группа работает под руководством Сабины Токмырзы. Она же студентка 2 курса. Здесь действуют 80 волонтеров. Это активисты нашего университета, которые организовывают массовые мероприятия. Они помогают музыканту расставлять все инструменты по полочкам, качественно проводить концерты, направляя каждого гостя в зал, а также заранее подсказывают звездам за кулисами, кто за кем выступает на сцене. Активно поддерживают настрой и настроение зрителей. Благодаря этим ребятам все проходит организованно и без происшествий. А в конце они ставят все по своим местам.

В последние годы все большую популярность набирают эко-волонтерские движения, призванные не только привлечь внимание общественности к вопросам охраны окружающей среды, но и способствовать повышению осведомленности, образованию, просвещению и мотивации подрастающего поколения. Так и в нашем университете существует волонтерская группа «Аяла», в которой насчитывается более 45 студентов.

Четвертая по счету волонтерская группа называется «Жас Қыран», которая была основана в 2019 году. Это студенческий отряд, который помогает полицейским. То есть они выходят вместе с ними в рейды, оповещая и информируя жителей о новостях или же как обезопасить себя и своих близких. Каждую среду выходят на улицы города и раздают полезные брошюрки. Сейчас данную группу курирует студент 3 курса Сапар Султан, который также руководит волонтерской группой «Асар».

Цель данного клуба – оказание консультационных юридических услуг, оказание содействия в реализации антикоррупционной политики. В составе клуба 12 студентов.

Есть военно-патриотический волонтерский клуб – «Ерлік», в составе которого 20 студентов. Они оказывают помощь воинам Афганистана и ветеранам ВОВ. Студенты планируют провести мероприятие в честь ветеранов Афганистана, а 15 февраля устроят встречу с ветеранами ВОВ. А также готовят театрализованный, культурно-патриотический вечер «Қайсар рух келбеті» ко Дню защитника Отечества и 9 мая ко Дню Победы. Лидером данного волонтерского клуба является студент 4 курса – Арнай Ериков.

Литературный клуб поэтов «Muzbalaq». Так как она основана 1 ноября 2022 года, считается самой молодой группой среди вышеперечисленных, основателем которого является студент 3 курса – Мейрамбек Манарбекулы. Клуб направлен на повышение энтузиазма молодежи к искусству, увлеченной литературой. В данном творческом клубе насчитывается 22 волонтера.

Итак, в нашем Жетысуском университете усердно работают 7 волонтерских групп, которые активно проявляют свою деятельность. Ребята со всех клубов дружат между собой, помогая друг другу. Если и Вы хотите стать волонтером и проявить свое внутреннее «я», то смело можете обратиться к любому из студентов-лидеров, которые помогут и направят Вас на правильный путь. Они будут рады, что именно Вы хотите сделать этот мир чуточку добрее, ведь внутри у каждого волонтера присутствует доброта, честность и справедливость.

Твори добро на всей Земле,
Твори добро другим во благо
Не за красивое «спасибо»
Услышавшего тебя рядом.

7-8 стр. подготовлены Алтынай МАХИМОВОЙ.

ҚҰРЫЛТАЙШЫ: І.ЖАНСҮГІРОВ АТЫНДАҒЫ ЖЕТІСУ УНИВЕРСИТЕТІ

Медиаорталық басшысы
Баян Шаянбаева

Бас редактор: А. Иебекова
Тілші: С. Әшірбекова
Корректор: А. Махимова
Дизайнер: Н. Елшібеков
Фотограф: С. Туранов

- **Газет Қазақстан Республикасы Ақпарат және Коммуникация министрлігі, Байланыс, ақпараттандыру және бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы мемлекеттік бақылау комитетінде 2018 жылғы 27 қарашада тіркеліп, № 17378-Г куәлігі берілген.**
- **«Жетісу университеті» газеті медиаорталықта теріліп, беттеледі.**
- **Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді.**
- **Газет айына бір рет шығады.**
- **Газет Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32-үйде, «Алматы - Болашақ» АҚ филиалы «Офсет» баспаханасында басылады.**

МЕКЕНЖАЙЫМЫЗ:
Талдықорған қаласы,
Жансүгіров көшесі, 187 а.
Байланыс телефоны: 12-00

Индекс 64568
Тапсырыс №139
Таралым 2000 дана